

Hørings svar til forslag til lov om ændring af klimaloven

(Fastsættelse af klimamål for 2035, fremrykning af de langsigtede klimamål og justering af klimaprogram)

Danmarks Naturfredningsforening, Brancheforeningen Cirkulær, Rådet for Grøn Omstilling og Plastic Change takker for muligheden for at afgive høringssvar til lovforslaget om ændring af klimaloven. Vi ser generelt positivt på, at klimaloven løbende udvikles og tilpasses i takt med den klimavidenskabelige udvikling og Danmarks internationale ansvar.

Vi vurderer samlet set, at lovforslaget indeholder elementer, der kan styrke klimaloven, men også ændringer, som risikerer at svække lovens styringskraft og gennemslagskraft. Vi anbefaler derfor, at lovforslaget justeres på en række centrale punkter. Derudover opfordrer vi til en langt bredere og mere ambitiøs revision af Klimaloven, hvor Danmark bl.a. tager ansvar for vores forbrugsbaserede klimaudledninger, reducerer den u hensigtsmæssige brug af biomasse og samtænker klimainsatsen med indsatsen for at styrke natur, miljø og biodiversitet.

2035-mål: Ikke tilstrækkeligt

Lovforslaget fastsætter et nationalt klimamål om 82 pct. reduktion i 2035 i forhold til 1990.

Vi anerkender, at et 2035-mål i loven er et vigtigt skridt for at sikre kontinuitet i den danske klimainsats og skabe et tydeligt pejlemærke mellem 2030 og de langsigtede mål.

Vi finder dog, at målet bør være mere ambitiøst. Klimavidenskaben og vurderinger fra bl.a. Klimarådet og internationale analyser peger på, at rige lande med høje historiske udledninger bør reducere udledninger hurtigere end den globale gennemsnitsbane for at leve op til Parisaftalens 1,5-gradersmål. Et højere 2035-mål vil desuden gøre det nemmere at nå 2045-målet om klimaneutralitet.

Vi anbefaler derfor, at Folketinget hæver 2035-målet yderligere til mindst 90 % reduktion.

Fremrykning af klimaneutralitet er positivt

Vi hilser det velkomment, at lovforslaget fremrykker målet om klimaneutralitet fra 2050 til senest 2045, samt indfører et mål om 110 pct. reduktion i 2050.

Disse ændringer bringer Danmark tættere på en udviklingsbane i overensstemmelse med Paris-aftalen og understreger behovet for, at Danmark ikke blot reducerer sine udledninger til nul, men også bidrager til nettooptag af drivhusgasser på længere sigt.

Vi understreger dog, at langsigtede mål kun har værdi, hvis de ledsages af tilstrækkeligt ambitiøse delmål og konkrete politiske tiltag på kort sigt. Erfaringer fra både Danmark og andre lande viser, at utilstrækkelige reduktioner i de kommende årtier vil gøre det væsentligt vanskeligere og dyrere at nå de langsigtede mål.

Ændret opgørelsesmetode for klimamål svækker robustheden

Lovforslaget ændrer opgørelsesmetoden for klimamålene fra et treårigt gennemsnit til en vurdering baseret på udledninger i det enkelte målår.

Vi vurderer, at denne ændring kan svække robustheden i målopgørelsen. Den nuværende metode med et gennemsnit over flere år reducerer risikoen for, at kortvarige udsving - eksempelvis vejrfænomener eller midlertidige påvirkninger - får afgørende betydning for, om målet anses for opfyldt.

En punktmålsopgørelse kan skabe incitament til at fokusere på kortsigtede reduktioner omkring mållåret frem for en stabil og vedvarende reduktionsindsats.

Klimarådet har i flere sammenhænge peget på fordelene ved at arbejde med CO₂-budgetter eller flerårige opgørelsesmetoder, som i højere grad afspejler de samlede udledninger over tid og dermed giver en mere stabil styring af klimaindsatsen.

Vi anbefaler derfor, at:

- opgørelsen fortsat baseres på et flerårigt gennemsnit, eller
- der indføres supplerende indikatorer, der sikrer en stabil reduktionsbane frem mod målene.

Svækkelse af klimaprogrammets vidensgrundlag

Lovforslaget ændrer indholdet af klimaprogrammet og fjerner kravet om en status på forskning og udvikling samt klimavidenskabelig udvikling, herunder rapporter fra FN's klimapanel.

Vi finder denne ændring problematisk. Et centralt formål med klimaloven er netop at sikre, at klimapolitikken hviler på et solidt og opdateret vidensgrundlag. Krav om redegørelse for klimavidenskabelig udvikling bidrager til gennemsigtighed og til, at Folketinget løbende kan vurdere, om klimaindsatsen er tilstrækkelig.

Vi anbefaler derfor, at disse elementer fastholdes som obligatoriske dele af klimaprogrammet.

Vi anerkender samtidig værdien af øget fokus på implementering og risikostyring i klimaprogrammet, men dette bør ikke ske på bekostning af vidensgrundlaget.

Behov for en mere ambitiøs revision af klimaloven

Vi finder det ærgerligt, at denne revision af klimaloven ikke er blevet brugt til en mere grundlæggende styrkelse af lovens ambitioner og principper. Klimaloven har siden vedtagelsen været et internationalt forbillede, men udviklingen i klimavidenskaben og erfaringerne fra de første års implementering peger på behov for yderligere opdateringer.

For det første savner vi, at lovforslaget adresserer Danmarks globale klimaaftryk. Den nuværende klimalov fokuserer alene på territoriale udledninger, selvom en betydelig del af Danmarks samlede klimaaftryk stammer fra forbrug af importerede varer og tjenester. Klimarådet har tidligere peget på behovet for, at Danmark opstiller et pejlemærke for reduktion af de forbrugsbaserede udledninger og udvikler en strategi for at nedbringe disse. Vi finder det derfor beklageligt, at lovforslaget ikke benytter anledningen til at indarbejde et sådant pejlemærke eller på anden måde tydeliggøre Danmarks ansvar for de globale klimaeffekter af dansk forbrug.

For det andet savner vi en tydeligere stillingtagen til Danmarks omfattende anvendelse af biomasse i energisektoren. Selvom biomasse i dag indgår i den danske klimaregnskabsmetode, er der voksende dokumentation for, at en fortsat stor afhængighed af importeret biomasse kan have betydelige klima- og naturmæssige konsekvenser. Vi mener derfor, at klimaloven bør anerkende behovet for en gradvis reduktion i brugen af biomasse og fremme en hurtigere omstilling til reelt bæredygtige energikilder.

For det tredje finder vi det problematisk, at lovforslaget ikke styrker klimalovens guidende principper ved at indarbejde klare hensyn til natur, biodiversitet og miljø. Den grønne omstilling bør gennemføres på en måde, der både reducerer drivhusgasudledninger og samtidig beskytter og genopretter naturen. Vi anbefaler derfor, at fremtidige revisioner af klimaloven tydeliggør, at klimaindsatsen skal ske i samspil med hensyn til natur, biodiversitet og miljø.

Endelig mener vi, at Klimaloven ikke bør revideres på så smalt et parlamentarisk grundlag, som tilfældet er her. Der er brug for sikkerhed omkring klimapolitikken og de langsigtede danske klimamål, uafhængigt af skiftende regeringer.

Samlet set vurderer vi, at klimaloven fortsat udgør et stærkt fundament for dansk klimapolitik, men at der er behov for en mere omfattende opdatering af loven for fuldt ud at afspejle Danmarks ansvar som foregangsland i en global klimakrise.

Mette Hoffgaard Ranfelt
Miljøpolitisk chefrådgiver, Danmarks
Naturfredningsforening
mette@dn.dk, 31193252

Lone Mikkelsen
Seniorrådgiver, Rådet for Grøn Omstilling
Lone@rgo.dk

Sebastian Jung-Wederking
Specialkonsulent, Brancheforeningen
Cirkulær
sjw@cirkulaer.dk

Henrik Beha Pedersen
Stifter af Plastic Change
hbp@plasticchange.org